

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

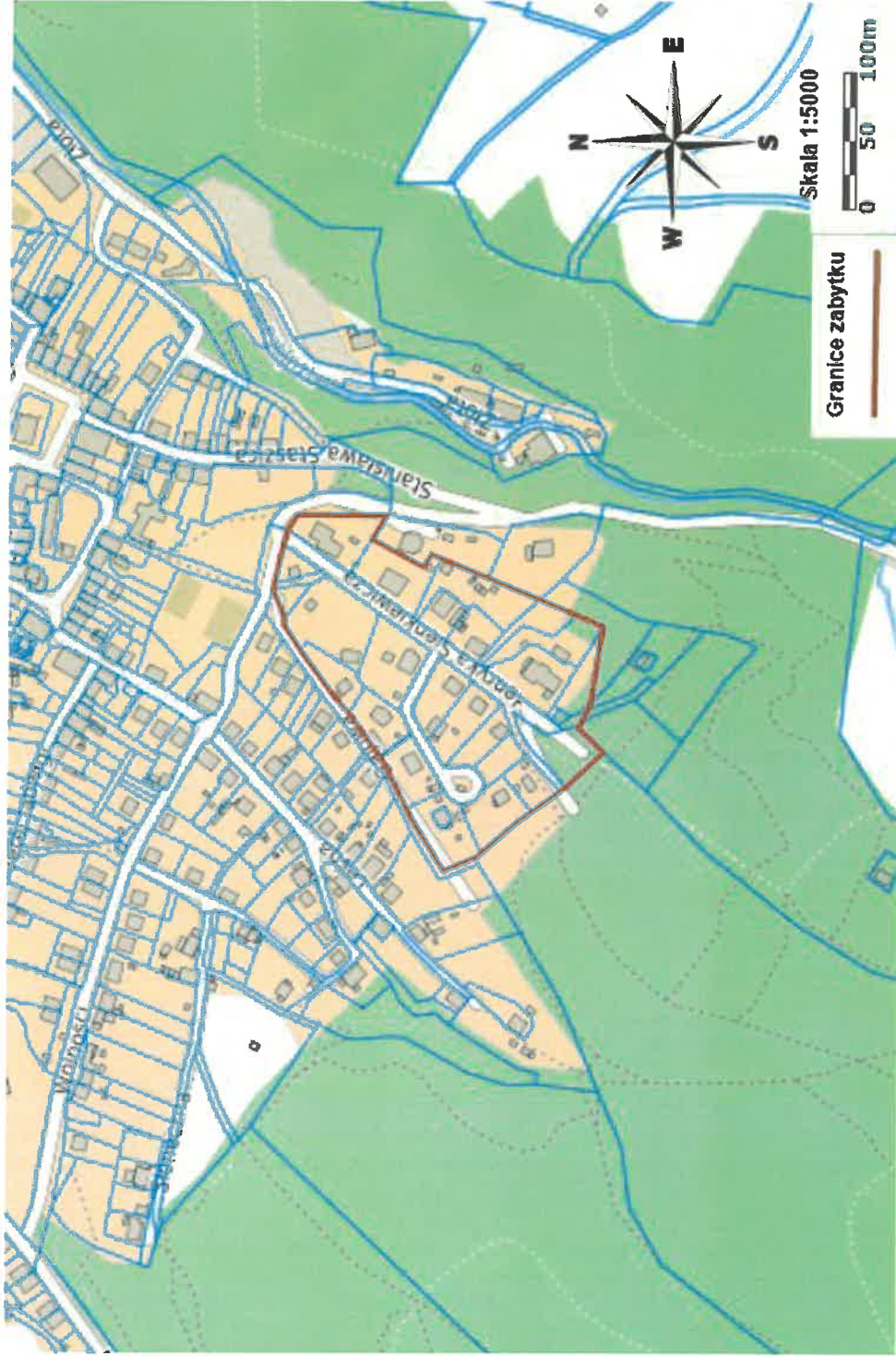
1. Nazwa

**HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY PD. CZĘŚCI
MIASTA W OBRĘBIE UL. SIENKIEWICZA**

2. Czas powstania

XX w.

9. Materiały graficzne

3. Miejscowość

ZŁOTY STOK

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna
województwo dolnośląskie

powiat ząbkowicki

gmina Złoty Stok

6. Współrzędne geograficzne

50° 26' 25.076" N 16° 52' 18.831" E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne

8. Stan zachowania

4

Historia:

Południowa część Złotego Stoku zaczęła być zabudowywana dopiero na przełomie XIX i XX w., co wynikało z polepszenia się koniunktury gospodarczej miasta, w którym zaczął rozwijać się przemysł chemiczny związany z wydobyciem rudy arsenu. Jak wynika ze źródeł kartograficznych, przed 1913 r. powstała część zabudowy willowej wzdłuż dzisiejszej ulicy Henryka Sienkiewicza, która została utrzymana w stylułstycie Heimatstil. W latach 30 w części południowej ulicy uzupełniono założenie willami w stylułstycie modernistycznej. Po 1945 r. zabudowa nie zmieniła swojej pierwotnej funkcji i zachowała swój pierwotny charakter.

Charakterystyka zabudku:

ul. Henryka Sienkiewicza wytyczona na osi północ-południe w południowej części Złotego Stoku. Osiedle w całości zabudowane jest obiektami z przełomu XIX i XX w. oraz lat 30 XX w. o stylułstycie Heimatstil oraz modernistycznej. Założenie uzupełnione jest przez szpalier klonów wzdłuż zachodniej strony ulicy. Oryginalna nawierzchnia ulic oraz chodników nie zachowała się i w chwili obecnej pokryte są wtórnymi elementami betonowymi z lat 60 lub 70 XX w.

Zagrożenia i postulaty konserwatorskie:

Istotnym zagrożeniem dla układu urbanistycznego jest wprowadzanie nowej oraz zastępowanie historycznej zabudowy obiektami, które swoją stylisłtyką, gabarytami oraz lokalizacją będą zaburzały jego kompozycję przestrzenną. Aby wykluczyć negatywny wpływ na zabYTEK, wszelkie działania inwestycyjne na jego obszarze powinny wiązać się z uzgodnieniami z Organem ochrony zabudkóW zgodnie z obowiązującymi zapisami prawa. Historyczna zabudowa podlega bezwzględnie ochronie w zakresie zachowania kształtu bryły, detali elewacji, wykorzystanych materiałów wykończeniowych. Ochronie podlegają również nasadzenia drzew, stanowiące integralną część kompozycji przestrzennej osiedla. Nowa zabudowa powinna nawiązywać do istniejącej zabudowy historycznej w zakresie skali, kształtu bryły, stylułstyki oraz materiałów wykończeniowych. Dopuszczalne są wyłącznie tradycyjne materiały wykończeniowe wysokiej jakości takie jak ceramika, kamień, tynk czy drewno. Wtórna nawierzchnia betonowa jezdni oraz chodników powinna zostać zastąpiona nową wykonaną z materiałów wysokiej jakości.

Bibliografia:

- *Słownik geografii turystycznej Sudetów, Góry Złote*, Marek Staffa red., Wrocław 1993.
- Rochowicz M., *Studium historyczno-urbanistyczne miasta Złotego Stoku*, Wrocław 1982.

Kartografia:

Messitschblatt, 1: 25 000, 5567 Reichenstein, 1913.
Messitschblatt, 1: 25 000, 5567 Reichenstein, 1930.